

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Arkivsak: 24/611
Møtedato/tid: 10.12.2024 kl. 11:30 – 15:00
Møtested: Trondheim, Fylkets hus, 5.etasje, møterom Kvitstein

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ragnhild Aashaug på telefon 970 40 929, eller e-post: ragnhild.aashaug@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

NB! Møtet starter med lunsj i kantina!

Trondheim, 03.12.2024

Ina Pedersen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ragnhild Aashaug
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, fylkesordfører, fylkesdirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
96/24	Orientering - Fylkesdirektørens vurderinger ved bruk av ansatte i styreverv i fylkeskommunale selskaper
97/24	Orientering om innarbeidelsen av helhetlig internkontrollsystem - oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll 2022
98/24	Orientering om fylkesbibliotekets rolle i forhold til folkebibliotekloven
99/24	Forvaltningsrevisjon - Gjennomføringsevne i Miljøpakkesamarbeidet - Prosjektplan
100/24	Forvaltningsrevisjon med tema 'Fylkeskommunen som byggherreorganisasjon' - Prosjektplan
101/24	Revidering av kontrollutvalgets kommunikasjonsplan
102/24	Referatsaker
103/24	Innspill til kontrollarbeidet
104/24	Godkjenning av dagens møteprotokoll

Orientering - Fylkesdirektørens vurderinger ved bruk av ansatte i styreverv i fylkeskommunale selskaper

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

96/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/271 - 27

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar fylkesdirektørens vurderinger knyttet til at fylkeskommunalt ansatte har styreverv i fylkeskommunale selskap, til orientering.

Vedlegg

Notat - Vurderinger knyttet til at fylkeskommunalt ansatte har styreverv i selskaper som fylkeskommunen eier

Saksopplysninger

Kontrollutvalget vil vurdere om det er risiko knyttet til at ansatte har styreverv i fylkeskommunale selskap.

I sak 67/ 24, behandlet av kontrollutvalget i møte den 27. august, fattet utvalget dette vedtaket:

Kan det være risiko knyttet til at ansatte har styreverv i fylkeskommunens selskap? På kontrollutvalgets neste møte tas dette spørsmålet opp i denne saken for å vurdere mulige risikoer.

I sak 87/24, behandlet av kontrollutvalget i møte, den 15. oktober legges det frem en sak med KS og Samfunnsbedriftenes "21 Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll" samt sekretariatets vurderinger i eget notat. Kontrollutvalget fattet dette vedtaket:

Kontrollutvalget tar vurderingene knyttet til at fylkeskommunalt ansatte har styreverv i selskaper fylkeskommunen eier, til orientering. Kontrollutvalget ber fylkesdirektøren om å komme og orientere utvalget om sine refleksjoner rundt risikoene som kommer fram i notatet.

I sekretariatets notat er det synliggjort noen forhold som kan utgjøre en risiko for den ansatte som har et styreverv, fylkeskommunen og det enkelte selskap. Notatet er vedlagt saken. Hensikten med dette møtet er å få en orientering fra fylkesdirektøren om hvordan de vurderer disse risikoene. Fylkesdirektøren selv og Nina Nilsen i fylkesdirektørens stab vil presentere fylkesdirektørens vurderinger.

Vurdering og konklusjon

Vurdering av risiko gir ikke svar som kan karakteriseres som rett eller galt. Kontrollutvalget har et ansvar for å bringe frem forhold som kan utgjøre en risiko, og deretter vurdere om det er satt i verk tiltak som reduserer noe av risikoen.

Kontrollutvalget må på selvstendig grunnlag vurdere om dette teamet skal avsluttes med denne orienteringen, eller om de ønsker en videre oppfølging.

Kontrollutvalget kan ta informasjon fra fylkesdirektøren til orientering.

Notat

Fra:

Torbjørn Brandt (torbjorn.brandt@konsek.no)

Dato: 08.10.2024

Arkivsaknr: 23/508-16

Notat - Vurderinger knyttet til at fylkeskommunalt ansatte har styreverv i selskaper som fylkeskommunen eier

Innledning

Selskapsorganisering innebærer at virksomhet skilles ut fra fylkeskommunen som organisasjon og blir et eget rettssubjekt. Fylkeskommunens styringsrolle endres derfor fra å styre gjennom linje i organisasjonen til å styre gjennom å være eier av selskapet. Forvaltningen av selskapet ligger hos styret og daglig leder.

Avhengig av selskapsform utøver fylkestinget eierstyring gjennom representantskapet, årsmøte eller generalforsamlingen, disse omtales i notatet som eierorganet. Det er i eierorganet at det velges et styre og det er eierorganet som kan instruere styret og omgjøre dets beslutninger.

Et viktig prinsipp ved selskapsorganisering er at selskapets ledende organer skal ha betydelig grad av frihet til å drive virksomheten. Lovfestede bestemmelser og vanlige normer for god selskapsstyring setter grenser for hvor mye kommunen eller fylkeskommunen som eier disse selskapene kan og bør involvere seg i selskapenes virksomhet. Oppgaven til selskapets styre og administrasjon er å planlegge, forvalte og drive virksomheten innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eieren/eierne. Den ytre rammen består av eierstrategien, eierskapsmeldingen og selskapsavtalen eller vedtektene for selskapet.

Fylkeskommunal eierstyring

Fylkeskommunen har mange eierinteresser i flere selskap. Henvisninger til aksjeloven, gjelder aksjeselskaper spesielt, men brukes for å belyse ulike forhold som bør være gjenstand for vurderinger også for andre selskapsformer.

Eierskapet utøves gjennom styret og styrets innsats. Styremedlemmene er selskapets og eier eller eiernes tillitsvalgte. Dette betyr at styrets medlemmer har lojalitetsplikt overfor selskapet. De skal ivareta eiers interesse eller ved flere eiere, eiernes felles interesser, og ikke den enkelte eieres særinteresse. Eksempler på at dette er nedfelt i lov, finnes blant annet i aksjeloven § 6-28 første ledd. Denne bestemmelsen fastsetter forbud mot at styret gir visse eiere eller andre en urimelig fordel på andre aksjeeieres eller selskapets bekostning.

I aksjeselskaper er generalforsamlingen overordnet styret, jf. aksjeloven § 5-1. En side av dette overordningsforholdet er at i heleide selskaper og i selskaper der fylkeskommunen har flertallet av stemmene, kan eierrepresentanten ved vedtak i generalforsamlingen gi styret instruks om ledelsen av selskapet, herunder om forretningsmessige disposisjoner. Dette kan være generelle instruks eller spesielle instruks for den enkelte sak. Styret plikter i utgangspunktet å rette seg etter slike instruks. Hvis styret er uenig i instruksen og ikke ønsker å bøye seg for den, er alternativet at styremedlemmene trekker seg fra vervene.

Generalforsamlingens instruksjonsmyndighet er ikke ubegrenset. Myndigheten må utøves innenfor de rammer som følger av lovgivningen – både aksjelovgivningen og annen lovgivning. Videre setter vedtektene ramme for instruksjonsmyndigheten. Dette betyr blant annet at generalforsamlingen ikke kan instruere styret om å foreta disposisjoner som er i strid med vedtektenes formålsbestemmelse, uten først å få endret vedtektsbestemmelsen. Dette gjelder selv om selskapet er heleid av fylkeskommunen.

Instruksjonsmyndigheten må dessuten utøves under hensyn til at styremedlemmene ikke er representanter for særskilte aksjeeiere, men er selskapets og aksjeeierfellesskapets tillitsvalgte. Dette innebærer blant annet at i selskaper hvor det er aksjeeiere ved siden av staten, kan styret ikke instrueres om å treffe vedtak som er i strid med likhetsprinsippet eller aksjeeierfellesskapets interesse.

Instruks som er i strid med lov eller vedtekter, plikter styret ikke å etterkomme, jf. aksjeloven § 6-28 annet ledd.

En annen side av generalforsamlingens overordningsforhold etter aksjeloven § 5-1 er at eierrepresentanten ikke har noen myndighet i selskapet når eierrepresentanten ikke benytter generalforsamlingsformen. Dette betyr at i den utstrekning fylkeskommunen som eier ønsker å gi rettslig bindende pålegg til selskapet, må dette gjøres i form av en generalforsamlingsbeslutning. I det tilfelle at fylkeskommunen havner i konflikt med selskapet, vil det kunne svekke fylkeskommunens potensielle krav om erstatning gitt at fylkeskommunen velger en slik innretning. Risikoen for at påstander om at fylkeskommunen i praksis ikke driver eierstyring gjennom styre i selskapet, kan være vanskelig å motbevise, spesielt i situasjoner hvor selskapet er i en konflikt med fylkeskommunen.

Selskapets forhold til forvaltningsloven og offentlighetsloven

Forvaltningsloven gjelder for all virksomhet som drives innenfor fylkeskommunen som eget rettssubjekt, inkludert fylkeskommunale foretak. Selskaper omfattes som utgangspunkt ikke av forvaltningsloven, men dersom de har så tett tilknytning til forvaltningen kan de anses å være «organer for fylkeskommunen» vil forvaltningsloven likevel gjelde. Grensedragningen beror på en helhetsvurdering. Relevante vurderingstemaer er selskapsform, formålet og bakgrunnen for opprettelsen, hva slags virksomhet selskapet driver, om selskapet har monopolvirksomhet, og om den må regnes som et ledd i gjennomføringen av kommunal eller fylkeskommunal politikk. Det sentrale vurderingstemaet vil være hvor sterk reell tilknytning det er mellom selskapet og forvaltningen.

Offentlighetsloven gjelder for fylkeskommunalt eide selskaper dersom det offentlige har eierandeler som gir rett til mer enn halvparten av stemmene i det øverste organet, eller direkte eller indirekte har rett til å velge mer enn halvparten av medlemmene med stemmerett i det øverste organet. Offentlighetsloven gjelder likevel ikke for offentlig eide selskaper som hovedsakelig driver næringsvirksomhet i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private.

I det tilfelle hvor en fylkeskommunalt ansatt samtidig har et styreverv i selskaper som fylkeskommunen eier helt eller delvis eier, følger det av bestemmelsen i forvaltningsloven at:

Den som er ansatt skal utrede en sak. f.eks. tildeling, inngåelse av leiekontrakt, slag, kjøp av varer eller tjenester mv. til det selskapet som den ansatte sitter som medlem i styret til dette selskap, vil den ansatte være inhabil i både i saksforberedelsene og til å fatte vedtak som gjelder selskapet, jf. forvaltningsloven § 8 første ledd.

Oppsummering

At ansatte i fylkeskommunen har styreverv i et selskap som fylkeskommunen eier helt eller delvis, innebærer risiko for at den ansatte:

- Opplever en lojalitetskonflikt mellom fylkeskommunen som er den ansattes arbeidsgiver og selskapet hvor den ansatte er styremedlem.
- Løper et personlig erstatningsansvar (selv med styreansvarsforsikring)
- Ikke kan utføre arbeidsoppgaver sine som følge av å være inhabil i flere saker.
- Opplever problematiske under- og overordningsforhold som ansatt mellom administrativt nivå, men også med politisk nivå.

Fylkeskommunen på sin side har risiko for:

- Avkortning eller bortfall av erstatning som følge av mislighold av en avtale, mangelfulle tjenester eller varer fra selskapet.
- Utfordringer knyttet til personalforvaltningen, forsvarlig arbeidsmiljø for den ansatte eller lignende
- Ineffektiv ressursutnyttelse som følge av at en eller flere ansatte ikke kan gjøre arbeidsoppgaver sine som følge av at den ansatte eller ansatte underordnet denne blir inhabil.
- Uklart forhold til forvaltningsloven og offentlighetsloven.

Selskapet løper risiko for:

- særbehandling eller påstander om særbehandling av fylkeskommunen som eier på bekostning av øvrige eiere.
- Utfordringer i sammenspiillet mellom eierne i eierorganet og styret.
- Habilitetsutfordringer i saker hvor det foreligger interessekonflikter eller konflikt mellom selskapet og fylkeskommunen.

Dette er ikke uttømmende. Det knytter seg risiko til langt flere forhold enn kun de som gjelder habilitet. Skulle én eller flere av disse risikoene gjøre seg gjeldende kan det foreligge både store personlige konsekvenser for den ansatte. I tillegg til organisatoriske og økonomiske konsekvenser for fylkeskommunen og selskapet, er det risiko for omdømmetap.

Selv med svært god rolleforståelse, vil den ansatte og fylkeskommunene, være utsatt for disse risikoene. Lovgivningen, gjør det svært utfordrende å både være ansatt i den fylkeskommunale administrasjonen og samtidig inneha et styreverv i et selskap som fylkeskommunen eier, skulle det oppstå konflikt eller interessekonflikter. Dette gjelder selv for tilfelle hvor kompetansen til den ansatte er uomtvistet, og at vedkommende har god rolleforståelse og meget god kjennskap til hele risikobildet.

I tillegg til dette kommer utfordringer knyttet til arbeidsmiljø og personalforvaltningen som følge av at den ansatte har flere roller, herunder roller hvor det foreligger flere under- og overordningsforhold, både innad i fylkeskommunen, men også mellom fylkeskommunens administrasjon, politisk nivå, selskapets eierorganer, og selskapets styre.

Torbjørn Brandt
seniorrådgiver

Orientering om innarbeidelsen av helhetlig internkontrollsystem - oppfølging av forenklet etterlevelsesk kontroll 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

97/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 22/50 - 40

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen om implementering av helhetlig internkontrollsystem til orientering.

Vedlegg

Fylkesdirektørens tilbakemelding om status for arbeidet med internkontroll
Presentasjon om implementering av helhetlig internkontroll

Saksopplysninger

I forenklet etterlevelsesk kontroll for regnskapsåret 2022 konkluderte revisor med at det ikke var en overordnet beskrivelse av hvordan internkontrollen skulle utføres i henhold til kravene i kommunelovens kapittel 25. Dette medførte et nummerert brev, se sak 20/23 den 19.september 2023.

I sak 27/24 i kontrollutvalgets møte den 9. april så behandlet kontrollutvalget en oppfølging av forenklet etterlevelsesk kontroll for regnskapsåret 2022 når det gjaldt internkontroll.

Her kom det frem at det var ansatt leder for kvalitet og internkontroll samt en rådgiver for kvalitet og internkontroll for å sikre det systematiske arbeidet. Det var utarbeidet en grov skisse til styringsdokument for internkontrollen i fylkeskommunen, og det kom frem at fylkesdirektøren i løpet av 2024 ville vurdere om fylkeskommunene burde anskaffe et nytt teknisk system for internkontroll. For ytterligere informasjon, så henvises det til saken.

Kontrollutvalget gjorde dette vedtaket:

1. *Kontrollutvalget tar fylkesdirektørens tilbakemelding om oppfølging av arbeidet med å få på plass en internkontroll i tråd med kommunelovens bestemmelser til orientering.*
2. *Kontrollutvalget ber fylkesdirektøren redegjøre for status for arbeidet med å innarbeide en internkontroll i tråd med kommuneloven sine bestemmelser innen utgangen av 2024.*

Fylkesdirektøren har utarbeidet et notat og en presentasjon som viser hvordan de har arbeidet med oppfølgingen. Som det fremgår er innarbeidelsen med et helhetlig internkontrollsystem godt igang gjennom en:

- kartlegging av status på den helhetlige internkontrollen
- tverrfaglig nettverk for kvalitet og internkontroll er under etablering
- utkast til et overordnet styringsdokument for internkontroll utarbeides
- anskaffelse av et systemverktøy som skal sikre håndtering av styrende dokumenter, prosessvisualiseringer, risikovurderinger, hendelsesregistreringer- og oppfølging.

Det presiseres at et brukervennlig systemverktøy for alle ansatte i Trøndelag fylkeskommune er avgjørende for å lykkes både med implementeringen av en helhetlig internkontroll og den systematiske tilnærmingen.

Det er Lene Øyen Tronstad i fylkesdirektørens stab vil gjennomføre presentasjonen.

Vurdering og konklusjon

Presentasjonen viser at Trøndelag fylkeskommune er i ferd med å få opp et helhetlig system for internkontroll. Kontrollutvalget har ingen rolle i å påpeke hvordan det skal gjennomføres, men de skal få tilstrekkelig informasjon til å føle seg trygg på at det jobbes tilfredsstillende med å ivareta lovkravet om en helhetlig interkontroll. Sekretariatet er av den oppfatning at kontrollutvalget kan ta saken til orientering.

KONSEK TRØNDELAGE IKS
Seilmakergata 2
7725 STEINKJER

Vår dato: 29.11.2024
Deres dato:

Vår referanse: 202216962-5
Deres referanse:

Vår saksbehandler:
Lene Øyen Tronstad

Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak i sak 27/24

Fylkesdirektøren viser til kontrollutvalgets vedtak i sak 27/24:

- 1. Kontrollutvalget tar fylkesdirektørens tilbakemelding om oppfølging av arbeidet med å få på plass en internkontroll i tråd med kommunelovens bestemmelser til orientering.*
- 2. Kontrollutvalget ber fylkesdirektøren redegjøre for status for arbeidet med å innarbeide en internkontroll i tråd med kommuneloven sine bestemmelser innen utgangen av 2024*

Menneskelige ressurser

Etter forrige orientering i kontrollutvalget har to nye medarbeidere ved fylkesdirektørens stab tiltrådt i stillingene som hhv leder og seniorrådgiver for kvalitet og internkontroll. Nye medarbeidere tiltrådte hhv 1. august 2024 og 1. juli 2024, og arbeidet med etableringen av helhetlig internkontroll iht. Kommunelovens §25 er nå påbegynt. Nedenfor følger en kort beskrivelse av status på dette arbeidet.

Gjennomført arbeid

Det er gjennomført møter med representanter fra de ulike avdelingene og seksjonene i Trøndelag fylkeskommune. Hensikten med møtene har vært å kartlegge hvilke styrende dokumenter, risikokartlegginger og avvikshåndtering som pr i dag foreligger, da dette er sentrale elementer i den helhetlige internkontrollen. Det er også kartlagt hvilke ulike systemverktøy som pr i dag benyttes til håndteringen av styrende dokumenter, risikokartlegging og avvikshåndtering. Det er andre fylkeskommuner som har kommet vesentlig lengre i arbeidet med en helhetlig internkontroll, og for å kunne høste erfaringer fra dette arbeidet er det opprettet kontakt og gjennomført møter med aktuelle medarbeidere i til sammen 8 ulike fylkeskommuner.

Etablering av nettverk for kvalitet og internkontroll

Etablering av et helhetlig system og metodikk for kvalitet og internkontroll må forankres i hele organisasjonen. For å kunne jobbe tverrfaglig oppretter vi et nettverk som består av kvalitet- og internkontrollressurser som skal ivareta de ulike fag- og

Trøndelag fylkeskommune

Fylkesdirektørens stab

avdelingsområdene sine interesser i det videre arbeidet. Dette vil være en arena hvor man tar opp felles problemstillinger og deler nyttige erfaringer da mye av internkontrollen som er etablert og skal følges opp er sektorovergripende. Formålet er også at representanter i nettverket skal være gode ambassadører i egen seksjon og avdeling slik at vi sammen kan skape engasjement hvor vi synliggjøre fordeler med å få på plass en helhetlig internkontroll. I tillegg vil dette bidra til at vi får jobbet systematisk med internkontrollen og at dette blir en kontinuerlig prosess. Hvem som skal delta i nettverket er nå klart, og vi har avtalt oppstartsmøte den 18.12.2024.

Styringsdokument for kvalitet og internkontroll

Det jobbes med et styringsdokument for kvalitet og internkontroll i Trøndelag fylkeskommune. Dette dokumentet vil inneholde en overordnet beskrivelse av den helhetlige internkontrollen, samt også synliggjøre sammenhengen mellom virksomhetsstyring og internkontroll. Vi har som mål å få på plass et utkast til et styringsdokument innen utgangen av 2024. Ressurser fra nettverk for kvalitet og internkontroll vil kunne komme med innspill før endelig versjon publiseres. I tillegg vil vi utarbeide en strategi og veileder for selve innføringen av en helhetlig internkontroll i Trøndelag fylkeskommune, slik at alle er omforent om hva dette vil innebære, formål og begrepsbruk.

Tekniske ressurser/systemanskaffelse

For en helhetlig ivaretagelse av kravene til internkontroll i Trøndelag fylkeskommune er det behov for et felles systemverktøy som sikrer håndtering av styrende dokumenter, prosessvisualiseringer, risikokartlegging og hendelsesregistreringer. Interne erfaringer med systemverktøy som pr. nå benyttes i Trøndelag fylkeskommune, samt andre fylkeskommuners erfaringer, vil være viktige referanser når aktuelle systemverktøy skal vurderes og krav beskrives. For å sikre en god prosess, og at alle relevante systemløsninger blir vurdert, kunngjøres nå en invitasjon til markedsdialog med aktuelle leverandører. Markedsdialoger er planlagt gjennomført i januar/februar 2025, med påfølgende utarbeidelse av kravspesifikasjon og kunngjøring av konkurranse. Foreløpig mål om tildeling og inngåelse av kontrakt for leveranse av systemverktøy foren helhetlig internkontroll er satt til utgangen av april 2025.

Oppsummering

Status på den helhetlig internkontroll i Trøndelag fylkeskommune er nå kartlagt, tverrfaglig nettverk for kvalitet og internkontroll er under etablering og utkast til et overordnet styringsdokument for internkontroll utarbeides. Et viktig premiss for det videre arbeidet med helhetlig internkontroll er anskaffelsen av et systemverktøy som skal sikre håndtering av styrende dokumenter, prosessvisualiseringer, risikovurderinger samt hendelsesregistreringer- og oppfølging. Et brukervennlig systemverktøy, som skal benyttes av alle ansatte i Trøndelag fylkeskommune, vil være avgjørende for å lykkes både med implementeringen av en helhetlig internkontroll og den systematiske tilnærmingen vi skal ha. Det vil derfor gjennomføres en grundig prosess ved vurdering, valg og anskaffelse av et slikt system, hvor representanter fra alle fag- og avdelingsområder vil ha anledning til å bidra og gi innspill slik at deres behov blir ivarettatt.

Trøndelag fylkeskommune
Fylkesdirektørens stab

Med vennlig hilsen

Carl-Jakob Midttun
Fylkesdirektør

Lene Øyen Tronstad
leder for kvalitet og internkontroll

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Helhetlig internkontroll

Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak i sak 27/24 (10.12.24)

Agenda – Status etablering av helhetlig internkontroll iht. kommunelovens §25

- ❖ Etablering av nettverk for kvalitet og internkontroll
⇒ Formål, status og veien videre
- ❖ Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll
⇒ Formål, status og veien videre
- ❖ Systemanskaffelse
⇒ Formål, status og veien videre

Menneskelige ressurser (koordinering, veiledning og oppfølging)

- ❖ Siden forrige orientering i kontrollutvalget har to nye medarbeidere ved fylkesdirektørens stab tiltrådt sine stillinger (hhv. 01.07.24 og 01.08.24)
- ❖ Prioriterte arbeidsoppgaver i perioden har vært:
 - ⇒ Introduksjons- og kartleggingsmøter med alle avdelinger og aktuelle seksjoner i TRFK
 - ⇒ Etablering av kontakt med andre fylkeskommuner for erfaringsutveksling og gode råd
 - ⇒ Skrive avsnitt om helhetlig internkontroll i tertialrapport og handlings- og økonomiplanen
 - ⇒ Få på plass et overordnet styringsdokument samt nettverk for kvalitet og internkontroll
 - ⇒ Lage utkast til hovedprosesskart for virksomhetsstyring i TRFK og noen eks. på underprosesskart

Lene Øyen Tronstad

Leder for kvalitet og internkontroll • Fylkesdirektørens stab

Guri Kristin Storrø

Seniorrådgiver • Fylkesdirektørens stab

Etablering av nettverk for kvalitet og internkontroll

- ❖ Etablering av en helhetlig metodikk og system for kvalitet og internkontroll må forankres i hele organisasjonen
 - ⇒ Behov for eget nettverk for kvalitets- og internkontrollressurser

- ❖ Formål:
 - ⇒ Jobbe tverrfaglig blir nødvendig for å «klatre» oppover på internkontrollen sin modenhetsskala og få til en helhetlig rapportering
 - ⇒ Vi må skape entusiasme rundt det å jobbe med kvalitet og internkontroll (alle ser fordeler), samt ha en arena for å diskutere felles problemstillinger og dele informasjon (lære av hverandre)
 - ⇒ Sikre at vi får jobbet systematisk med internkontrollen, har felles forståelse for formål og begrepsbruk samt at dette er en kontinuerlig prosess

Etablering av nettverk for kvalitet og internkontroll

❖ Status:

- ⇒ Ledelsen er orientert om behov for et slikt nettverk og enig i dette
- ⇒ Hvem som skal delta er nå klart og det er bekreftet at de har tid og lyst til å bidra i det videre arbeidet med etablering av en helhetlig internkontroll i TRFK

❖ Videre plan:

- ⇒ Vi starter opp med et innledende møte den 18.12.24 (intro. v/ Carl-Jakob)
- ⇒ Tydeliggjøring av roller, ansvar og forventninger (avklares i nettverket)
- ⇒ Vi lager en framdriftsplan for det videre arbeidet
- ⇒ Vi lager en strategi og veileder for innføring av internkontroll i TRFK (inkl. sjekkliste for leder)
- ⇒ Jevnlige møter ifbm. Systemanskaffelse, implementerings- og driftsfase

Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

- ❖ Etablering av et overordnet styringsdokument som beskriver hvordan Trøndelag fylkeskommune vil ivareta en helhetlig internkontroll iht. bestemmelsene i kommunelovens §25
- ❖ Formål:
 - ⇒ Synliggjøre sammenheng mellom virksomhetsstyring, herunder strategier, planer, politiske vedtak og rammer, og internkontroll/kvalitet (ref. figur 1)
 - ⇒ Beskrivelse av metodikk som skal sikre at vi har etablert og jobber systematisk med internkontroll i TRFK (ref. figur 2)
 - ⇒ Fastsette målsetningen for vår helhetlige internkontroll iht. modenhetsskala for internkontroll og risiko tatt i betraktning (ref. figur 3)
 - ⇒ Prosessvisualiseringer og tankegang (ref. figur 4) for å se hva vi skal ivareta fra A-Å for å sikre:
 - Helhetlig styring og riktig utvikling i kommunen
 - Kvalitet og effektivitet i tjenestene
 - Godt omdømme og legitimitet
 - Etterlevelse av lover og regler

Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

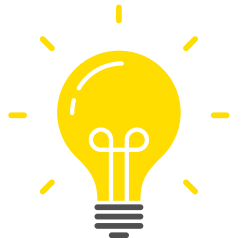

❖ Status:

⇒ Arbeidet med å etablere et overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll er påbegynt

❖ Videre plan:

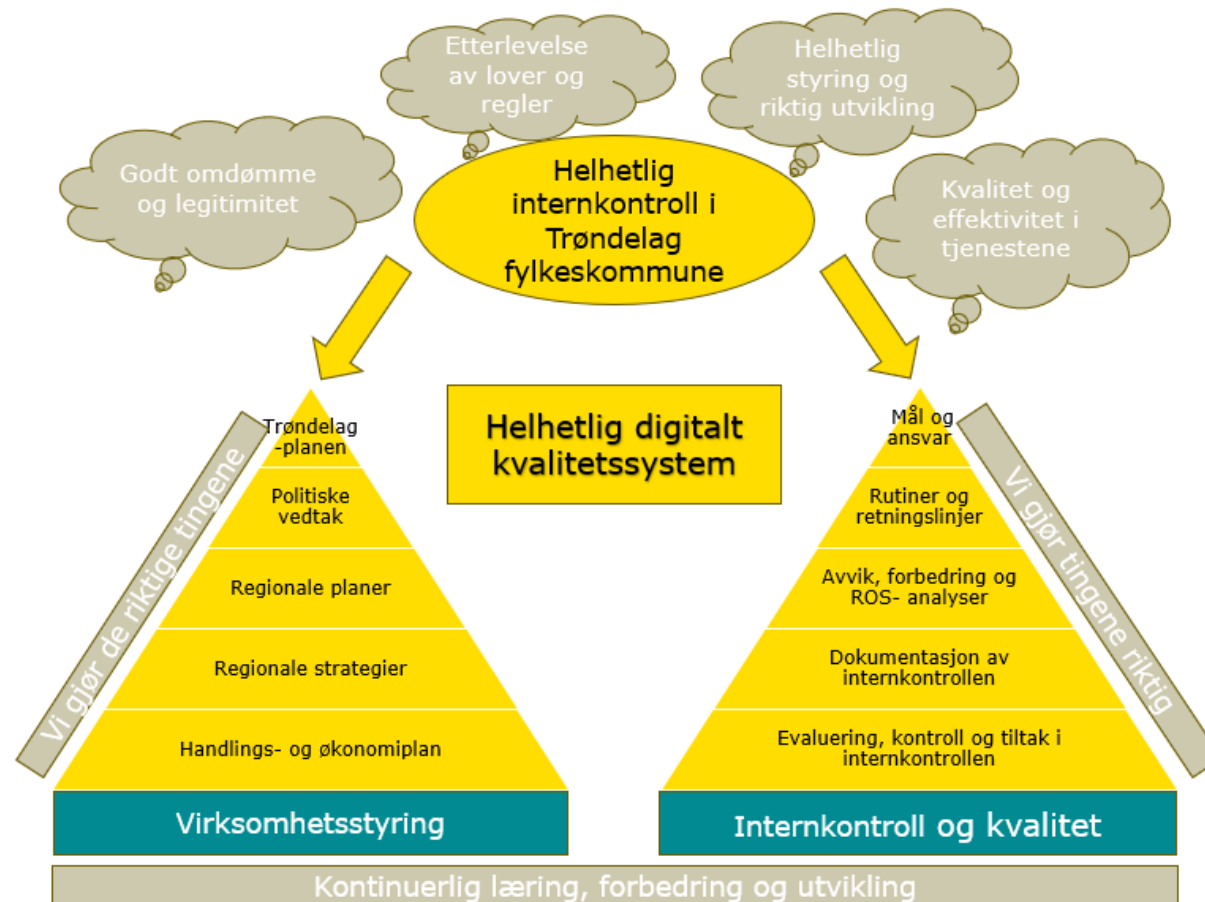
- ⇒ Vi har som mål å få på plass et utkast innen utgangen av 2024
- ⇒ Ressurser fra nettverk for kvalitet- og internkontroll vil kunne komme med innspill til denne på vegne av sitt fag- og avdelingsområde
- ⇒ Endelig og godkjent versjon planlegges med å være på plass innen utgangen av Q1 2025

Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

❖ Figur 1: Sammenheng mellom virksomhetsstyring og internkontroll:

Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

- ❖ Figur 2: Samlet modell for internkontroll iht. KS-veileder «orden i eget hus»:

Hensikt (Hvorfor skal vi ha internkontroll?)

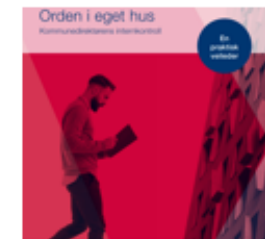
- ❖ Helhetlig styring og riktig utvikling
- ❖ Kvalitet og effektivitet i tjenesteytingen
- ❖ Etterlevelse av lover og regler
- ❖ Godt omdømme og legitimitet

Virkeområde (Hvor skal vi ha internkontrollen?)

- ❖ Sektorovergripende
- ❖ Tjenestespesifikk
- ❖ Støtteprosesser

Forutsetninger (Hvilke elementer består internkontrollen av?)

- ❖ Risikobasert
- ❖ Formalisert
- ❖ Kontrollaktiviteter

Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

❖ Figur 3: Modenhetsnivå internkontroll iht. KS-veileder «orden i eget hus»:

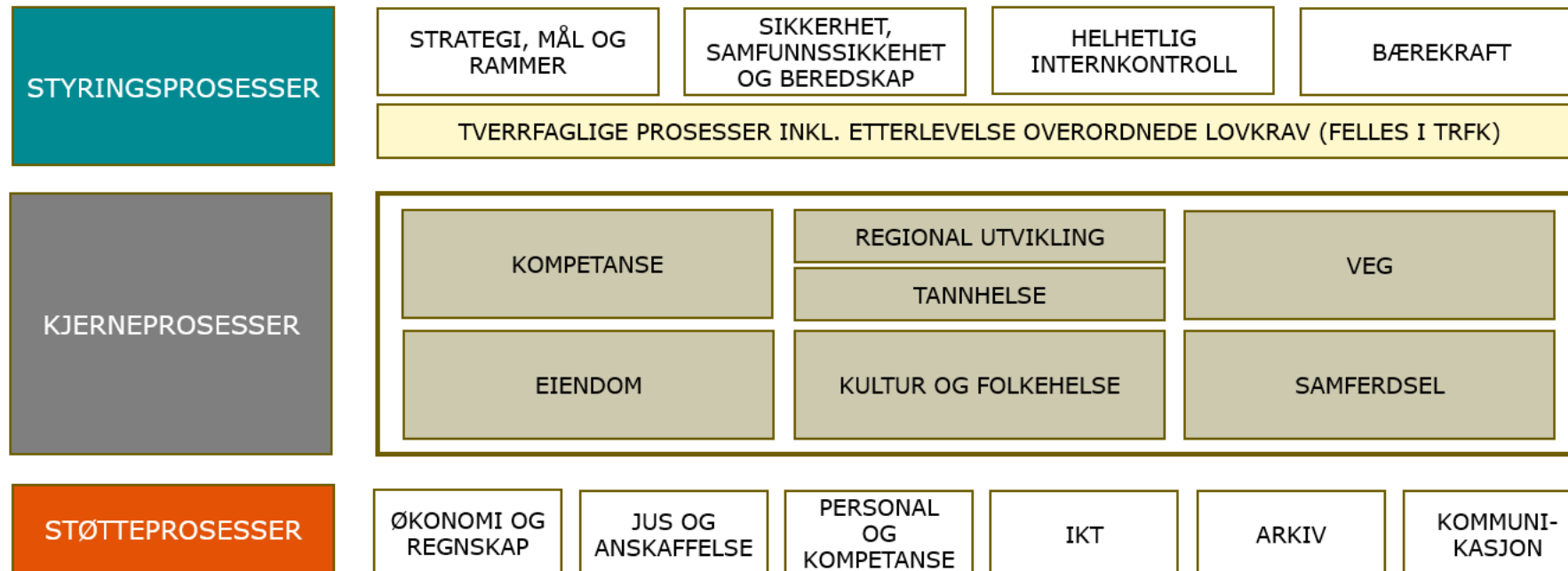

Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

❖ Figur 4: Utkast til hovedprosesskart i Trøndelag fylkeskommune:

HOVEDPROSESSER I TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Tekniske ressurser - systemanskaffelse

- ❖ For å kunne ivareta kravene til en helhetlig internkontroll iht. kommunelovens bestemmelser er det behov for å anskaffe et system som kan benyttes av alle ansatte i Trøndelag fylkeskommune
- ❖ Formål:
 - ⇒ Systemet sikrer vi får etablert alle nødvendige styrende dokumenter i maler som har en godkjenningsprosess
 - ⇒ Vi får visualisert våre strategiske styringsprosesser, kjerne- og tjenesteprosesser samt støtteprosesser (utg.punkt for å finne aktuelle rutiner og retningslinjer)
 - ⇒ Risiko- kartlegging og styring (inkl. oppfølging av tiltak)
 - ⇒ Hendelsesregistreringer (avvik, forbedring, lovbrudd og revisjonsfunn), herunder kontinuerlig forbedrings tankegang.

Tekniske ressurser - systemanskaffelse

❖ Status:

- ⇒ Vi har kartlagt aktuelle verktøy som benyttes internt i TRFK samt hva andre fylkeskommuner benytter og innhentet erfaringer med disse
- ⇒ Vi kunngjør en markedsdialog for anskaffelsen innen utgangen av 2024

❖ Videre plan:

- ⇒ Se figur 5 på neste foil

Veien videre – Systemanskaffelse (2024/2025)

(Figur 5)

Etablering av nettverk for kvalitet og internkontroll (31.12.24)

- Omforent om formål
- Sikre forankring
- Prosjekt- og styringsgruppe systemanskaffelse

Valg av løsning og inngå kontrakt (31.05.25)

- Detaljert framdriftsplan implementering

Helhetlig og systematisk internkontroll (31.12.25)

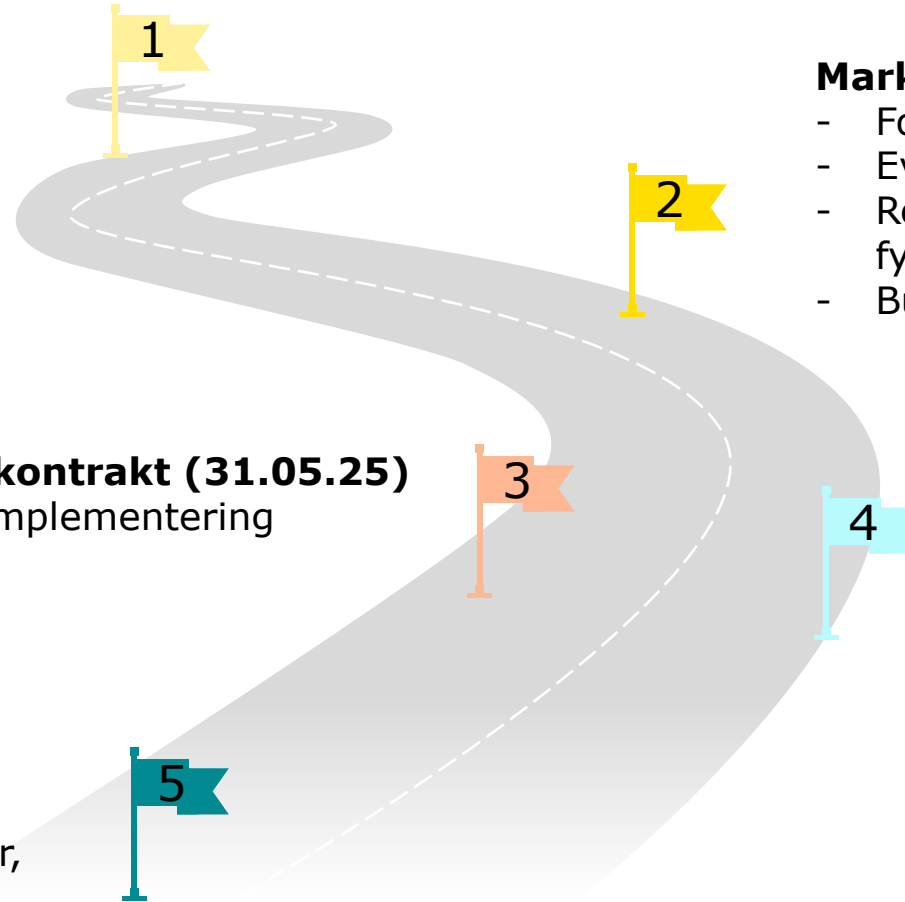
- Årshjul for internkontrollaktiviteter, herunder egenkontroller
- Gjennomgang av ROS-analyser og modenhetsanalyser

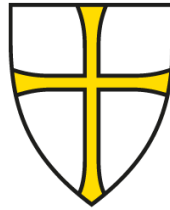
Markedsdialog (15.02.25)

- Forespørsel prekvalifisering
- Evaluering av tilbydere
- Referanse kunder (andre fylkeskommuner samt internt)
- Budsjettramme

Implementeringsfase (30.11.25)

- Prosessvisualiseringer og styringsdokumenter etableres i ny løsning (ref. kartlegging på forhånd)
- Oppsett forbedrings-løsning (utfasing TQM)
- Opplæring av sluttbruker

Trøndelag fylkeskommune

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke

Orientering om fylkesbibliotekets rolle i forhold til folkebibliotekloven

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

98/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/271 - 25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget kan ta informasjonen om fylkesbibliotekets rolle i forhold til folkebibliotekloven til informasjon.

Saksopplysninger

I sak 3/24 "Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering og fylkesdirektørens innspill til plan for forvaltningsrevisjon" den 13. februar fikk kontrollutvalget innspill til plan for forvaltningsrevisjon fra bl.a. fylkesdirektøren. Et av innspillene til forvaltningsrevisjon fra kultur og folkehelse var å se på hvordan fylkeskommunen fyller sin rolle i forhold til folkebibliotekloven. Se Fylkesdirektørens presentasjon (vedlegg) til sak 3/24 side 21.

I arbeidet med planen ble dette området ikke tatt inn. Kontrollutvalget vedtok i sak 45/24 "Innspill til kontrollarbeidet" den 21.mai, at de ønsket å gjennomføre et virksomhetsbesøk for å høre om fylkesbiblioteket, og særlig i forhold til hvordan fylkeskommunen fyller sin rolle i forhold til bibliotekloven.

Lov om folkebibliotek (folkebibliotekloven) sier dette i kapittel 3 om fylkeskommunens bibliotekoppgaver:

- § 6.Generelt
Fylkeskommunen skal ivareta regionale bibliotekoppgaver og regional bibliotekutvikling, herunder gi råd til lokale myndigheter, yte bibliotekfaglig veiledning og assistanse, og arrangere møter og kurs om bibliotekspørsmål.
Fylkeskommunen kan opprette avtaler om felles bibliotekdrift og lånesamarbeid med en eller flere kommuner.
- § 7.Kompetanse
Fylkeskommunen skal ha bibliotekfaglig kompetanse på ledernivå til å gjennomføre fylkeskommunale bibliotekoppgaver. Departementet gir nærmere forskrifter om kvalifikasjonskrav.

Det er planlagt et virksomhetsbesøk til biblioteket i Steinkjer i kontrollutvalgets møte i februar. Det er valgt å gjennomføre en informasjonen om hvordan fylkeskommunen løser sine oppgaver i forhold til folkebibliotekloven på dette møtet. Seksjonsleder for Trøndelag bibliotek Hildegunn Hestnes vil på dagens møte gi kontrollutvalget en nærmere informasjon om dette.

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget kan ta informasjonen til orientering. Etter besøket i februar legger sekretariatet opp til en gjennomgang av den fremkomne informasjonen som en del av utvalgets løpende risiko- og vesentlighetsvurderinger for å vurdere om det er forhold som kontrollutvalget bør gå nærmere inn på.

Dersom det fremkommer informasjon som kontrollutvalget mener det er behov for å følge opp, står utvalget fritt til å gjøre andre vurderinger.

Forvaltningsrevisjon - Gjennomføringsevne i Miljøpakkesamarbeidet - Prosjektplan

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

99/24

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/435 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen og ber revisor gjennomføre forvaltningsrevisjonen i tråd med prosjektplanen.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjon - Gjennomføringsevne i Miljøpakkesamarbeidet - Prosjektplan

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon med tema 'ressursbruk og gjennomføringsevne i samferdselsprosjekter og i miljøpakkeprosjekte 17.09.2024 se sak 69/24.

Formålet i bestillingen er å belyse om målsettingene med miljøpakkesamarbeidet nås og om tiltak gjennomføres innenfor planlagte rammer.

Kontrollutvalget har i plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 skissert følgende innfallsvinkler og problemstillinger om dette temaet:

- Er ressursbruken bærekraftig sett i sammenheng med at fylkeskommunen skal ivareta en økonomisk handleevne, sikre tilfredsstillende veiutbygging, opprettholde veistandard, ha tilfredsstillende beredskap og samtidig nå vedtatte klimamål?
- Finnes det rutiner og gjøres det vurderinger knyttet til risiko og ansvar for valg av entreprisekontrakter (NS) i det enkelte samferdselsprosjekt?
- I hvilken grad får fylkeskommunen prosjektfinansiering gjennom miljøpakkesamarbeidet, sammenlignet med Trondheim kommune?
- Er fremdriften og gjennomføringen for prosjekter knyttet til miljøpakkesamarbeidet innen frist og tildelt ressursramme?

I plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 er temaet videre beskrevet som følger:

Samferdselsavdelingen har flere store og tunge oppgaver, som innebærer betydelig risiko og vesentlighet for fylkeskommunen. Avdelingens oppgaver er knyttet til kollektivtrafikk, transport, personmobilitet, trafikksikkerhet, fylkesveger og øvrig infrastruktur. Fylkeskommunen har forpliktet seg til å nå nullutslippsmålet gjennom miljøpakkesamarbeidet. Det er knyttet risiko til både måloppnåelsen og gjennomføringen sett i forhold til ressursbruken.

Revisor har på bakgrunn av kontrollutvalgets behandling og vedtak i sak 69/24 utformet en prosjektplan og har utarbeidet følgende problemstilling som er ment å svare ut kontrollutvalgets bestilling:

1. I hvilken grad bidrar tiltakene i Miljøpakken til det overordnede nullvekstmålet?
2. I hvilken grad har Trøndelag fylkeskommune planleggingskapasitet for å realisere mulige prosjekter i Miljøpakken?
3. I hvilken grad gjennomføres Miljøpakkeprosjekter innenfor planlagte rammer, og hva er eventuelt årsaker til og konsekvenser av avvik?

Det fremgår av prosjektplanen at ressursbehovet for å gjennomføre denne forvaltningsrevisjonen er 350 timer. Endelig rapport fra forvaltningsrevisjon er ferdig i slutten av januar 2026.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor, Margrete Haugum, vil redegjøre nærmere for gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen i kontrollutvalgets møte.

For mer informasjon vises det for øvrig til vedlagt prosjektplan

Vurdering og konklusjon

Prosjektplanen er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og vedtak. Kontrollutvalget kan slutte seg til prosjektplanen og utvalget kan legge revisors forslag til problemstilling, ressursramme og tidspunkt for levering til grunn for det videre arbeidet med forvaltningsrevisjonen.

Gjennomføringsevne i Miljøpakken

Trøndelag fylkeskommune

Prosjektplan forvaltningsrevisjon

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet i bestillingen er å belyse om Miljøpakkens målsettinger nås og om tiltak gjennomføres innenfor planlagte rammer.

PROBLEMSTILLINGER

1. I hvilken grad bidrar tiltakene i Miljøpakken til det overordnede nullvekstmålet?
2. I hvilken grad har Trøndelag fylkeskommune planleggingskapasitet for å realisere mulige prosjekter i Miljøpakken?
3. I hvilken grad gjennomføres Miljøpakkeprosjekter innenfor planlagte rammer, og hva er eventuelt årsaker til og konsekvenser av avvik?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 350 timer

Rapport til sekretær: 26.01.2026

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Margrete Haugum, forvaltningsrevisor

mha@revisjonmidtnorge.no

Mobil: 952 33 007

2 MANDAT

I dette kapittelet redegjøres det for bestillingen.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune bestilte den 17.09.2024, sak 69/24 en forvaltningsrevisjon med tema – ressursbruk og gjennomføringsevne i samferdselsprosjekter og i miljøpakkeprosjekter. Tema for bestillingen er hentet fra plan for forvaltningsrevisjon som ble vedtatt i fylkestinget i sak 52/24. Plan for forvaltningsrevisjon oppsummerer temaet på følgende måte:

Samferdselsavdelingen har flere store og tunge oppgaver, som innebærer betydelig risiko og vesentlighet for fylkeskommunen. Avdelingens oppgaver er knyttet til kollektivtrafikk, transport, personmobilitet, trafiksikkerhet, fylkesveger og øvrig infrastruktur. Fylkeskommunen har forpliktet seg til å nå nullutslippsmålet gjennom miljøpakkesamarbeidet. Det er knyttet risiko til både måloppnåelsen og gjennomføringen sett i forhold til ressursbruken.

Det er i tillegg skissert ulike innfallsvinkler og problemstillinger i plan for forvaltningsrevisjon.

- Er ressursbruken bærekraftig sett i sammenheng med at fylkeskommunen skal ivareta en økonomisk handleevne, sikre tilfredsstillende veiutbygging, opprettholde veistandard, ha tilfredsstillende beredskap og samtidig nå vedtatte klimamål?
- Finnes det rutiner og gjøres det vurderinger knyttet til risiko og ansvar for valg av entreprisekontrakter (NS) i det enkelte samferdselsprosjekt?
- I hvilken grad får fylkeskommunen prosjektfinansiering gjennom miljøpakkesamarbeidet, sammenlignet med Trondheim kommune?
- Er fremdriften og gjennomføringen for prosjekter knyttet til miljøpakkesamarbeidet innen frist og tildelt ressursramme?

Bestillingen sto på sakskartet til kontrollutvalget i fylkeskommunen 27.08.2024, sak 60/24. I møtet kom det forslag om å spisse bestillingen gjennom å tone ned det fjerde punktet og samtidig se på årsaker til og konsekvenser av forsinkelser i prosjektgjennomføringen. Videre kom det innspill på å se på gjennomføringstakt, samarbeid med Trondheim kommune i forvaltningsrevisjonen og om de planlagte og gjennomførte prosjektene bidrar til nullutslippsmålet.

Kontrollutvalget valgte å utsette behandlingen til neste møte og i mellomtiden undersøke om det kunne være aktuelt med en felles forvaltningsrevisjon med Trondheim kommune.

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjonen i det påfølgende møte (17.09.2024), og det var avklart at det ikke var aktuelt for kontrollutvalget i Trondheim kommune å inngå et samarbeid på dette tidspunktet, men at det kunne være mulig å innlemme Trondheim kommune underveis. Revisor deltok i bestillingsmøtet og har utarbeidet denne prosjektplanen med utgangspunkt i plan for forvaltningsrevisjon, bestillingen og diskusjonen i kontrollutvalget. Samtidig er det sett til forvaltningsrevisjonsprosjekt om Miljøpakken fra 2021 for å bygge videre på funn der.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Trøndelag fylkeskommune

Årlig bevilger Trøndelag fylkeskommune midler til Miljøpakken, som deltaker i miljøpakkesamarbeidet. Dette gir fylkeskommunen mulighet til å ta del i finansieringen som finnes i miljøpakkesamarbeidet. For 2024 bevilget fylkeskommunen 84 millioner kroner.

Miljøpakken

Miljøpakken er et samarbeid mellom kommunene Trondheim, Stjørdal, Malvik, Melhus, Orkland og Skaun, Trøndelag fylkeskommune, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag. Gjennom Byvekstavtalen har deltakerne forpliktet seg til å klare nullvekstmålet, som vil si at biltrafikken ikke skal øke selv om byen vokser. Det betyr at innbyggerne skal gå mer, sykle mer og reise mer kollektivt. Videre står det på hjemmesiden til miljøpakken at Byvekstavtalen også skal bidra til mer effektiv arealbruk og mer attraktive by- og tettstedssentre.

Byvekstavtalen for 2024-2029 ble signert 06.09.2023 og det overordnede målet er at *klimagassutslipp, kø luftforurensning og støy skal reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransport tas med kollektivtransport, sykling og gange (nullvekstmålet). Byvekstavtalen skal videre bidra til attraktiv by- og tettstedsutvikling. Det er en ambisjon at tiltakene i byvekstavtalen for å nå nullvekstmålet skal føre til færre hardt skadde og drepte i trafikken, i tråd med nullvisjonen.*

Det er i tillegg utarbeidet følgende lokale mål for miljøpakkesamarbeidet.

1. Lavere utslipp
2. Økning i miljøvennlige reiser
3. Senke terskelen for å reise miljøvennlig
4. Tilgjengelige by- og tettstedsområder
5. Redusere trafikkulykker
6. Overholde kravet til luftkvalitet

7. Redusere trafikkstøy
8. Grønn og effektiv næringstransport
9. Økt brukertilfredshet

Måloppnåelsen i Miljøpakken evalueres årlig i en egen rapport.

2.3 Fylkeskommunens organisering

Trøndelag fylkeskommune er revisjonsobjekt, nærmere bestemt både samferdselsavdelingen og vegavdelingen. Miljøpakkeprosjektet er et samarbeid med flere kommuner og statlige enheter, og revisjonens mandat er en forvaltningsrevisjon av Trøndelag fylkeskommune.

Samferdselsavdelingen i Trøndelag fylkeskommune er en av sju avdelinger. I samferdselsavdelingen er det tre seksjoner: kvalitet samferdsel, mobilitet og oppdragsstyring. Trøndelag fylkeskommune har også en egen vegavdeling. Denne vegavdelingen består av sju seksjoner, hvorav en av seksjonene er Miljøpakken TRFK. I denne seksjonen er det tre team. Det er programområder, gateprosjekt og sykkelprosjekt.

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapittelet redegjør for revisors forslag til løsning av oppdraget.

3.1 Problemstillinger

1. Bidrar tiltakene i Miljøpakken til det overordnede nullvekstmålet?
2. Har Trøndelag fylkeskommune tilstrekkelig planleggingskapasitet for å realisere mulige prosjekter i Miljøpakken?
3. Gjennomføres Miljøpakkeprosjekter innenfor planlagte rammer, og hva er eventuelt årsaker til og konsekvenser av avvik?

Den første problemstillingen undersøker hvordan det arbeides mot nullvekstmålet i miljøpakkesamarbeidet og i fylkeskommunen. Her er det naturlig å se på delmålene og samspillet mellom dem. I bestillingen er nullutslippsmålet omtalt. Dette er et av delmålene i Byvekstavtalen og følgelig en del av målsettingene som underbygger det overordnede nullvekstmålet i miljøpakkesamarbeidet.

Den andre problemstillingen undersøker fylkeskommunen sin planleggingskapasitet for å realisere mulige prosjekter, både på samferdselsområdet og vegområdet. Fra forvaltningsrevisjonen om Miljøpakken i 2021 ble det avdekket at fylkeskommunen og eksempelvis Trondheim kommune arbeidet ulikt med planleggingen av prosjekter. Besvarelsen av denne problemstillingen vil bygge videre på den informasjonen som kom fram i den revisjonen, samt å se på om noe har endret seg siden den tid.

Den tredje problemstillingen omhandler gjennomføringsevnen og da i hvilken grad prosjekter og tiltak ikke blir gjennomført innenfor de vedtatte rammer. I denne problemstillingen vil årsaker og konsekvenser til manglende gjennomføringsevne bli belyst. Det er aktuelt å velge ut noen prosjekter som undersøkes nærmere for å belyse denne problemstillingen.

Undersøkelsen tar utgangspunkt i hendelsesforløpet etter at prosjektet er finansiert av Miljøpakken.

3.2 Avgrensing

Forvaltningsrevisjonen avgrenses til årene 2023 og 2024. I forvaltningsrevisjonen er Trøndelag fylkeskommune revisjonsobjekt og prosjektet avgrenses til å se på den aktiviteten fylkeskommunen har i miljøpakkesamarbeidet. Miljøpakken ledes av et sekretariat som består av representanter fra de samarbeidende deltakerne. Sekretariatet har en sentral rolle i Miljøpakken og vil bli berørt av forvaltningsrevisjonen.

3.3 Kilder til kriterier

Aktuelle kilder til revisjonskriterier er:

- Byvekstavtalen 2023-2029
- Fylkeskommunale målsettinger og vedtak
- Kommuneloven

3.4 Metoder for innsamling av data

Denne forvaltningsrevisjonen handler om Miljøpakken og Byvekstavtalen som bygger opp under den. Det betyr at dokumentasjon fra arbeidet som gjøres i miljøpakkесamarbeidet er sentrale data, fordi de gir føringer for arbeidet og beskriver aktiviteten. På samme måte er også fylkeskommunal dokumentasjon om samarbeidet i Miljøpakken og dokumentasjon om fylkeskommunale tiltak i Miljøpakken sentrale.

Forvaltningsrevisjon av Miljøpakken fra 2021 berørte ulike sider ved miljøpakkесamarbeidet, eksempelvis porteføljestyring. Dokumentasjon fra denne forvaltningsrevisjonen gir en forståelse av miljøpakkесamarbeidet som det er naturlig å bygge videre på. Allikevel er det viktig å fange opp den utviklingen som har skjedd

De skriftlige datakildene vil suppleres med intervju av ansatte som er involvert i miljøpakkесamarbeidet og i enkelte av tiltakene i Miljøpakken. Dette omfatter hovedsakelig ansatte i Trøndelag fylkeskommune og de som arbeider i Miljøpakkens sekretariat.

For å belyse den tredje problemstillingen velges det ut 2-4 miljøpakketiltak som Trøndelag fylkeskommune har ansvaret for. Disse tiltakene undersøkes nærmere i forhold til gjennomføringsevne.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Margrete Haugum
Prosjektmedarbeider	Mette Sandvik
Kvalitetssikrer	Marie Husøy Sæther
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	27.08.2024
Prosjektplan til sekretær	25.11.2024
Oppstartsmøte	Innen 01.05.2025
Datainnsamling ferdig	30.09.2025
Rapport til uttalelse	15.12.2025
Rapport til sekretær	26.01.2026

Steinkjer 20.11.2024

Margrete Haugum

Oppdragsansvarlig revisor

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Vurdering av uavhengighet.

Revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Prosjektnr: FR1310	Trøndelag fylkeskommune
Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 -- Villkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8	
Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer 20.11.24

Rolle: Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Navn: Margrete Haugum

Margrete Haugum

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7716 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 90 2310 MVA

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Forvaltningsrevisjon med tema 'Fylkeskommunen som byggherreorganisasjon' - Prosjektplan

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

100/24

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/436 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen og ber revisor gjennomføre forvaltningsrevisjonen i tråd med prosjektplanen.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjon - Fylkeskommunen som byggherreorganisasjon - Prosjektplan
Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon med tema 'Fylkeskommunen som byggherreorganisasjon' i møtet den 27.08.2024 se sak 62/24.

Kontrollutvalget ga følgende innspill i behandlingen av sak 62/24:

- Har fylkestinget vært tilstrekkelig opplyst om vesentlige endringer i prosjekter i gjennomføringsfasen?
- Hvordan sikre at alle strategier f.eks. kulturstrategien, tas med inn i prosjektplanleggingen. Aulaen på Verdal videregående skole kan brukes som et eksempel.
- Hvordan følger man opp som byggherre at krav i innkjøpsordningene som går på å benytte lærebedriften, lærlinger på prosjektene, begrensinger på bruk av innleie og antall kontraktører blir etterlevd?
- Hvordan følger man opp som byggherre at informasjons- og påseplikten blir etterlevd?

I plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 er følgende skrevet om dette temaet:

Det er flere investeringsprosjekter som har blitt forsinket. Det knyttes risiko til at planlegging, styring og ferdigstilling ikke er i samsvar med politiske vedtak. Det stilles spørsmål om prosjektstyringen er god nok, om roller og ansvar i prosjektene er tydelig fordelt, og om det finnes tilstrekkelig rutiner for vurdering og håndtering av risiko.

Revisor har på bakgrunn av kontrollutvalgets behandling og vedtak i sak 62/24 utformet en prosjektplan og har utarbeidet følgende problemstilling som er ment å svare ut kontrollutvalgets bestilling:

- Er fylkeskommunens investeringer tilstrekkelig utredet på beslutningstidspunktet?
- Har fylkeskommunen, på overordnet nivå, systematisk internkontroll i sine investeringsprosjekt?
- Ivaretar fylkesdirektøren sin varslingsplikt i gjennomføringen av investeringsprosjektene?

Det fremgår av prosjektplanen at ressursbehovet for å gjennomføre denne forvaltningsrevisjonen er 400 timer. Endelig rapport fra forvaltningsrevisjon er ferdig i oktober 2025.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor, Marius Johnsborg, vil redegjøre nærmere for gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen i kontrollutvalgets møte.

For mer informasjon vises det for øvrig til vedlagt prosjektplan.

Vurdering og konklusjon

Prosjektplanen er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og vedtak. Kontrollutvalget kan slutte seg til prosjektplanen og utvalget kan legge revisors forslag til problemstilling, ressursramme og tidspunkt for levering til grunn for det videre arbeidet med forvaltningsrevisjonen.

Fylkeskommunen som byggherreorganisasjon

Trøndelag fylkeskommune
Prosjektplan forvaltningsrevisjon

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med revisjonen er å undersøke om fylkeskommunens internkontroll, på overordnet nivå, er tilstrekkelig for å sikre at investeringsprosjekter vedtas og gjennomføres i henhold til lovkrav og anerkjente metoder.

PROBLEMSTILLINGER

- Er fylkeskommunens investeringer tilstrekkelig utredet på beslutningstidspunktet?
- Har fylkeskommunen, på overordnet nivå, systematisk internkontroll i sine investeringsprosjekt?
- Ivaretar fylkesdirektøren sin varslingsplikt i gjennomføringen av investeringsprosjektene?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 400 timer

Rapport til sekretær: oktober 2025

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Marius Johnsborg

Marius.Johnsborg@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 97 65 74 49

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune gjorde et bestillingsvedtak 27.08.2024, sak 62/24, om en forvaltningsrevisjon med tema Fylkeskommunen som byggherreorganisasjon. Bestillingen er med utgangspunkt i Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 for Trøndelag fylkeskommune. Kontrollutvalget kom med innspill til følgende vinklinger i bestillingsmøtet:

- Har fylkestinget vært tilstrekkelig opplyst om vesentlige endringer i prosjekter i gjennomføringsfasen?
- Hvordan sikre at alle strategier f.eks. kulturstrategien, tas med inn i prosjektplanleggingen. Aulaen på Verdal videregående skole kan brukes som et eksempel.
- Hvordan følger man opp som byggherre at krav i innkjøpsordningene som går på å benytte lærebedriften, lærlinger på prosjektene, begrensinger på bruk av innleie og antall kontraktører blir etterlevd?
- Hvordan følger man opp som byggherre at informasjons- og påseplikten blir etterlevd?

I fylkeskommunens plan for forvaltningsrevisjon står også informasjon som ligger til grunn for bestillingsprosessen. Der er flere investeringsprosjekter som har blitt forsinket. Det knyttes risiko til at planlegging, styring og ferdigstillelse ikke er i samsvar med politiske vedtak. Det stilles spørsmål om prosjektstyringen er god nok, om roller og ansvar i prosjektene er tydelig fordelt, og om det finnes tilstrekkelig rutiner for vurdering og håndtering av risiko.

2.2 Om temaet

Kommuneloven inneholder krav til fylkeskommunens budsjett og økonomiplan. Økonomiplan og årsbudsjettet skal vise fylkestingets prioriteringer og bevilgninger, og vise utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Økonomiplanen deles inn i en driftsdel og en investeringsdel (§ 14-4). Kommuneloven har ingen bestemmelser som sier noe om styring og organisering av investeringsprosjekter, ut over bestemmelser om internkontroll (§ 25-1). Det er fylkesdirektøren som har ansvaret for internkontrollen, uavhengig av om leveransene det er snakk om gjennomføres i et prosjekt eller i linjeorganisasjonen¹

Fylkesdirektøren skal etter kommuneloven § 13-1 tredje ledd påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Forarbeidene til kommuneloven angir ikke nærmere krav til forsvarlig utredning. Riksrevisjonen skriver i sin rapport «Undersøkelse av kommunens låneopptak og gjeldsbelastning»² at det ut fra allmenne krav vil bety at saker er godt opplyst. Med dette menes at alternativer og konsekvenser, inkludert økonomiske konsekvenser, er belyst. Krav om at saker skal være forsvarlig utredet fremgår også av forvaltningsloven og offentlighetsloven.

For at fylkeskommunens økonomiplanlegging skal være realistisk, bør en saksutredning som skal danne grunnlag for beslutning om et investeringsprosjekt, belyse alle kostnader forbundet med investeringen. Prosjektet kan også utløse kostnader som ikke knytter seg til selve bygget, eksempelvis til infrastrukturtiltak, finanskostnader etc. Det sentrale for saksutredningen er at det synliggjøres hvilke økonomiske konsekvenser et prosjekt vil ha. I tillegg må usikkerhet i kostnadsanslagene gjøres synlig. Å utarbeide et pålitelig beslutningsgrunnlag for investeringsprosjekter krever blant annet kompetanse innen økonomiske analyser og prosjektstyring.

Concept rapport nr. 45³ om kommunale investeringsprosjekt viser til at et prosjekts tidligfase⁴ er avgjørende for suksess. Tidligfasen defineres som perioden fra det første initiativet tas, til endelig investeringsbeslutning. I tidligfasen behøves det en aktiv beslutning for å gå videre,

¹ Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2020). Kommunedirektørens internkontroll-veileder. Hentet fra <https://www.regjeringen.no>

² Undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning

³ Concept-rapport nr. 45. Kommunale investeringsprosjekter. Prosjektmodeller og krav til beslutningsgrunnlag. (2015)

⁴ Et investeringsprosjekt kan deles inn i tre faser; tidligfasen, gjennomføringsfasen og driftsfasen.

mens det i gjennomføringsfasen kreves en aktiv beslutning for å stanse. I tidligfasen defineres premissene for prosjektet, det utredes behov for investering, og det vurderes ulike konsepter for å løse behovet og prosjektering. På dette stadiet er mulighet for påvirkning størst, samtidig som kunnskapen om det som ligger foran er minst. Det skulle tilsi at en vil kunne få mye igjen for å bruke ressurser i denne fasen.

Concept skriver i sin rapport nr. 45 at endelig investeringsbeslutning bør være basert på et budsjett hvor usikkerheten er synliggjort. Utviklingen av et prosjekt bør ha klare faser som avklarer fremdrift og ansvar, og de folkevalgte bør være klar over hvilken fase prosjektet befinner seg i. I tillegg bør det være minst ett beslutningspunkt før endelig investeringsbeslutning, slik at det er mulig å avvise prosjekter som ikke møter et behov eller på andre måter er uegnet.

Ved relativt store avvik i investeringsprosjekt skal fylkesdirektørens varslingsplikt til folkevalgte etterleves, jf kommuneloven § 13-1 med lovkommentarer. Ut over dette beskrives det i Concept rapport nr 45 vanlige mekanismer for hvordan folkevalgte kan få tilgang til informasjon om prosjektene. Eksempelvis beskrives det hvordan styringsgrupper i kommuner, inkludert kommunalsjefer og utbyggingssjefer, spiller en sentral rolle i overvåkning av prosjektstatus. Status og eventuelle avvik rapporteres fra utbyggingssjefen til styringsgruppen. I noen tilfeller vil større avvik, eller de som har prinsipiell betydning, kunne legges frem for politisk behandling underveis i gjennomføringen.

I Concept rapport nr 45 beskrives en prosjektmodell. Det er en strukturert tilnærming som brukes for å planlegge, organisere, gjennomføre og evaluere prosjekter på en kontrollert måte. Den omfatter faser som idéutvikling, planlegging, gjennomføring og avslutning, med klare krav til beslutningspunkter, roller, ansvar og rapportering. Formålet er å sikre at prosjekter gjennomføres i tråd med fastsatte mål, innenfor økonomiske og tidsmessige rammer, og med fokus på risiko- og kvalitetsstyring.

Prosjektmodeller fremstår som nyttige verktøy for å sikre at kommuneloven § 25-1 om internkontroll blir tilfredsstilt.

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Problemstillinger

1. Er fylkeskommunens investeringer tilstrekkelig utredet på beslutningstidspunktet?
 - Casestudie av to investeringsbeslutninger
2. Har fylkeskommunen, på overordnet nivå, systematisk internkontroll i sine investeringsprosjekt?
3. Ivaretar fylkesdirektøren sin varslingsplikt i gjennomføringen av investeringsprosjektene?

3.2 Avgrensing

Denne revisjonen fokuserer på internkontrollen på overordnet nivå i investeringsprosjekter. Det innebærer en vurdering av hvordan fylkeskommunen sikrer helhetlig styring og kontroll gjennom klare ansvarsfordelinger, risikovurderinger, rapporteringsrutiner og etterlevelse av gjeldende lover og regelverk. Revisjonen omfatter spesielt styrings- og beslutningsprosesser, samt hvordan ledelsen overvåker at prosjektet gjennomføres i tråd med vedtatte mål og rammer.

Revisjonen avgrenser seg fra detaljvurderinger knyttet til spesifikke operasjonelle områder som anskaffelsesprosessen, kontroll med byggeplassaktiviteter, og tekniske eller fagspesifikke aspekter ved prosjektgjennomføringen. Dette kan eventuelt behandles i egne revisjoner. Denne avgrensningen er gjort for å sikre at revisjonen forblir på et strategisk nivå og bidrar til å forbedre fylkeskommunens overordnede styring av investeringsprosjekter

3.3 Aktuelle kilder til kriterier

- Lov om kommuner og fylkeskommuner
- KMDs veiledere til kommuneloven § 25-1
- Intern prosjektstyringshåndbok i fylkeskommunen
- Forskningsrapporter Concept (Sintef, NTNU)
- DFØs prosjektstyringmodell
- Anerkjente metoder for internkontroll (Iso 9001, Coso2017)

3.4 Revidert part

I forvaltningsrevisjonen av fylkeskommunens investeringsprosjekter vil stabsfunksjoner som arbeider med økonomi, prosjektstyring og internkontroll være blant de mest berørte. Avdelingene for vei og eiendom vil bli særlig involvert, siden disse ofte har ansvar for gjennomføring av store og komplekse prosjekter. For å få et helhetlig bilde av prosessene, kan det også være nyttig å hente inn informasjon fra andre relevante avdelinger. Dette kan bidra til å belyse samhandlingen mellom ulike enheter, og hvordan tverrfaglig samarbeid bidrar til kvalitet og måloppnåelse i utredning og gjennomføring av prosjektene. Fokus rettes dermed mot hvordan roller og ansvar fordeles og praktiseres i organisasjonen, uten å legge unødige vekt på enkeltaktører.

3.5 Aktuelle metoder for innsamling av data

For å belyse fylkeskommunens investeringspraksis brukes to hovedmetoder: dokument- og systemanalyse, samt semistrukturerte intervjuer. Kombinasjonen av disse metodene bidrar til å gi et tilstrekkelig bilde av dokumenterte prosesser og praksis. I tillegg inkluderes casestudier, som gjennomgang av dokumenter, fra to investeringsområder

Dokumentanalyse

Dokumentanalyse danner grunnlaget for å vurdere kvaliteten på fylkeskommunens beslutningsunderlag. Prosjektbeskrivelser, investeringsbudsjetter og risikoanalyser gjennomgås for å identifisere om nødvendige utredninger er utført. Det kan velges ut et bygg-

og eiendomsprosjekt og et veiprosjekt som case, for å undersøke variasjoner i utredningskvalitet mellom sektorer.

Systemanalyse

Internkontrollsystemet analyseres for å vurdere om fylkeskommunen har etablerte rutiner for risikostyring, rapportering og prosjektoppfølgning. Systemene vurderes opp mot beste praksis for å identifisere eventuelle svakheter i styringen av investeringsprosjekter.

Semistrukturerte intervjuer

Semistrukturerte intervjuer gjennomføres med nøkkelpersoner som blant annet fylkesdirektøren, avdelingsdirektører, prosjektledere, økonomiansvarlige osv. Intervjuene belyser tre sentrale temaer: kvaliteten på beslutningsgrunnlaget, hvordan internkontrollen gjennomføres i praksis og fylkesdirektørens ivaretagelse av varslingsplikten.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Marius Johnsborg
Prosjektmedarbeider	Marie Husøy Sæther
Kvalitetssikrer	Johannes Nestvold
Kvalitetssikrer	Anne Grete Wold

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	30.08.2024
Prosjektplan til sekretær	25.11.2024
Oppstartsmøte	Innen mars 2025
Datainnsamling ferdig	Juni 2025
Rapport til uttalelse	September 2025
Rapport til sekretær	Oktober 2025

Steinkjer / 25.11.24

Marius Johnsborg

Oppdragsansvarlig revisor

Revisjon Midt-Norge

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

uavhengighetserklæring

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- MARIUS JOHNSBORG, signert 25.11.2024 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet innholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autenticiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

		Revisjon Midt-Norge	
Prosjekt nr	FR1307	Kommune:	Trøndelag Fylkeskommune
Vurdering av uavhengighet - revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:			
Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8			
Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA		
Medlem i styrende Organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.		
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.		
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.		
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.		
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.		
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.		
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.		
26.11.2024		Steinkjer	
Marius Johnsborg		Oppdragsansvarlig revisor	

Dokumentet er signert digitalt av:

- MARIUS JOHNSBORG, 25.11.2024

Forseglet av

Posten Norge

Revidering av kontrollutvalgets kommunikasjonsplan- innspill til arbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

101/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/341 - 33

Forslag til vedtak

Sekretariatet arbeider videre med kommunikasjonsplanen ut fra det som fremkom i møtet.

Vedlegg

Statusvurdering for kontrollutvalgets virksomhet 10122024

Målgrupper kontrollutvalget 10122024

Saksopplysninger

I arbeidet med revidering av kontrollutvalgets kommunikasjonsplan så legges det opp til en liten gjennomgang av kontrollutvalgets synspunkt på

1. Statusvurdering for kontrollutvalgets virksomhet
2. Hvem som er målgruppene for kontrollutvalgets arbeid.

Hensikten er å gi sekretariatet et bedre utgangspunkt for å kunne arbeide frem en kommunikasjonsplan som er tilpasset kontrollutvalgets arbeid. Til punkt en så er det utarbeidet noen påstander/ spørsmål som er et grunnlag for hvilke kommunikasjonstiltak som bør iverksettes. Vi ønsker at dere som enkeltpersoner gir deres vurdering av påstandene/spørsmålene. Listen er ikke uttømmende, men er et utgangspunkt for en refleksjon.

Når det gjelder punkt to, så er det ønskelig med en avklaring av om målgruppene er dekkende.

Det legges opp til at kontrollutvalget gir innspill til statusvurderingen og målgruppene for kontrollutvalgets arbeid som er lagt med som vedlegg. sekretariatet vil presentere dette nærmere i møtet.

Det som fremkommer i møtet blir en del av sekretariatets grunnlag for å arbeide videre med saken.

STATUSVURDERING FOR KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

Nedfor følger noen påstander om kontrollutvalgets arbeid . Hvordan er deres oppfatning av dette?

- Vi jobber på oppdrag fra fylkestinget
 - Er det noe i samhandlingen med fylkestinget som kunne vært bedre?
- Kan ta opp saker på eget grunnlag. Er det forhold som kontrollutvalget opplever som krevende eller som kunne vært bedre? Det kan for eksempel være:
 - krevende å få oversikt
 - sette saker på dagsorden
 - kjøre saken helt ut men også «snu i tide»
- Upolitisk og objektiv opptreden som ikke overprøver politiske prioriteringer. Føler dere at dette går greit, eller er det noe som kunne vært gjort bedre eller forhindrer dette ?
- Skal jobbe ut fra konsensus-prinsippet, og fatter sine vedtak i møter. Føler dere at utvalget har tillit til hverandre og til sine «medhjelpere», eller er det noe som kunne vært gjort bedre eller forhindrer dette?
- Kontrollutvalget ønsker å ha et forhold som er preget av tillit til aktørene i egenkontrollen. Føler dere at det er respekt og forståelse for hverandres roller?
- Legger kontrollperspektivet til grunn for sitt arbeid og sine spørsmål. Kjenner utvalget sin rolle og er bevisst på hvilke spørsmål de stiller?
- Driver egenkontroll innenfor egen fylkeskommune og samordner sin kontroll med statlige myndigheter.
Har dere en god nok oversikt statlige tilsyn?
- Følger opp fylkeskommunen sine eierskap.
Har dere en god nok oversikt over fylkeskommunens eierskap?
- Er ikke et klageorgan for fylkeskommunale vedtak men kan ta imot henvendelser. Kontrollutvalget må henvise til riktig organ og vurdere om det er noe i henvendelsen som kan være av interesse for kontrollutvalget.
- I forvaltningsrevisjonsrapporter skal utvalget med anbefalinger som skal vedtas av fylkestinget. Opplever dere at det er interesse for arbeidet både politisk, administrativt og blant innbyggere?
- Skal bidra til læring og forebygging av feil og uregelmessigheter. Opplever dere at andre har en oppfatning av egenkontroll er positivt og skal bidra til læring?
- Kontrollutvalget skal følge opp anbefalinger som er gitt i forvaltningsrevisjoner og i eierskapskontroller.
Opplever dere at dere får svar på om det har bidratt til læring?
- Kontrollutvalget jobber etter bestiller-modellen når det bestilles forvaltningsrevisjoner. Føler dere at dere får utarbeidet presise nok bestillinger.
- Kontrollutvalgets ressurser er vedtatt gjennom et årlig budsjett som bestemmes av fylkestinget. Føler dere at utvalgets ressursramme er dekkende?

- Har dere innspill til hvordan utvalget kan kommunisere sitt arbeid og sine resultater både eksternt og internt?
- Noe vi har glemt eller noe dere vil legge til?

MÅLGRUPPER

Kommunikasjonen må tilpasses de ulike målgruppene. Målgruppene for kontrollutvalgets eksterne kommunikasjon defineres til:

- kommunestyrets politikere
- ansatte i kommunen og i kommunens selskaper
- innbyggere

Kontrollutvalgets møter er den interne kommunikasjonen.

Har dere noen innspill til dette?

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

102/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/611 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Velkommen til Kontrollutvalgskonferansen 2025.pdf

Saksopplysninger

Følgende referatsak legges frem for utvalget til orientering:

1. Invitasjon ra NKRF til kontrollutvalget for deltagelse på kontrollutvalgskonferansen den 29. - 30. januar 2025.

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget kan ta vedlagte referatsaker til orientering

Velkommen til Kontrollutvalgskonferansen 2025

[Påmelding kontrollutvalgskonferansen 2025](#)

Onsdag 29. og torsdag 30. januar braker det løs igjen. Da går *Kontrollutvalgskonferansen 2025* av stabelen på *Clarion Hotel & Congress Oslo Airport*, samme sted som før.

Temaene vil kretse rundt velferd, kommuneøkonomi, tillit, etikk, kunstig intelligens.

Christina Kiernan, som jobber med bekjempelse av velferdskriminalitet og organisert kriminalitet, vil fortelle oss hvordan de jobber med dette fra svenske kommuners side. Og hva kan vi ta med videre til Norge? Vi får også besøk av Økokrim og Fair Play Bygg Oslo og omegn.

Så får vi høre om vippepunktet for velferdsstaten. Statistikkdirektøren i NAV, Ulf Andersen, forteller oss hvordan utenforskapet hindrer oss i å ha den velferden vi ønsker oss i framtida.

Og så skal vi høre om hvordan kommuneøkonomien påvirker de kommunale tjenestene. Her har vi en statsforvalter, en direktør i DFØ, og en kommunedirektør som forteller oss hvor skoen trykker. Alle bor vi i en kommune, og alle berøres vi av de kommunale tjenestene. Hva skjer når kommuneøkonomien blir dårligere?

Tillit er den nye oljen. Det har dere helt sikkert hørt før, men ikke på den måten Alexander W. Cappelen, professor ved Norges Handelshøyskole, snakker om det på. Det bare må du få med deg.

Og så har vi lederen av kommunesektorens etikkutvalg, Dagfinn Høybråten. Han spør om den etiske kommunen finnes?

Vi får høre, og demonstrert, kunstig intelligens ved Eirik Solheim, som er en av Norges fremste og mest engasjerende foredragsholdere innen kunstig intelligens. Han har 25 års erfaring som teknologirådgiver, medieprodusent og journalist i NRK.

Deretter stiller vi spørsmålet om dårlig økonomi presser de etiske grensene i kommunene. Det er relevant for kontrollutvalgene, i alle fall. Og hvordan påvirker det anskaffelsene i kommunene. Hør blant andre konkurransedirektør Tina Søreide og lederen av kontrollutvalget i Tromsø, Line FUSDahl.

Vi får høre om en av de heteste sakene innen forvaltningsrevisjon for tida, nemlig Helseplattformen. Trondheim kommunerevisjon og Riksrevisjonen har samarbeidet om denne forvaltningsrevisjonen. Hva fant de? Og så får vi høre hvordan kontrollutvalget tenkte da de bestilte undersøkelsen.

Hva om status quo ikke er alternativet? Det spør Agnar Kaarbø, politisk redaktør i Kommunal Rapport, om i sitt kåseri som avslutter konferansen.

I tillegg har vi minikurs om:

- gode bestillinger av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller
- økonomistyringssystemene og de økonomiske rammene for kommunene
- hvordan forstå de kommunale regnskapet

Velkomne skal dere være - og vi håper dette kan være relevant for deres kontrollutvalg.

For program, klikk på toppen av denne e-posten.

Med vennlig hilsen

Rune Tokle, daglig leder NKRF

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

103/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/611 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Trafikklysmodellen

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Endring av møtedato eller lignende
- Forhold i fylkeskommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra fylkesdirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte.

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Saker fra sekretariatet som ønskes diskutert

- Påmelding til konferanse
- Studietur – hvem deltar og avklare bestilling på reise/møtetidspunkt
- Videre arbeid med kommunikasjonsplan

Trafikklysmodellen

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen»	Ja	Delvis	Nei
Kryss på røde felt peker i retning av å ikke følge opp saken, mens kryss på grønne felt taler for å følge opp saken.			
Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?			
Dreier saken seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?			
Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?			
Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?			
Dreier saken seg i hovedsak om en isolert hendelse?			
Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?			
Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?			
Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?			
Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?			
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?			
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?			
Bør saken prioriteres foran andre planlagte oppgaver?			

Kilder:

- *Henvelerler til besvæ – eller begjær?* Artikkell i Kommunerevisoren nr. 4/21 av Bjørkelo, Løvlle og Fiksdal i Deloitte
- *Håndtering av henvelerler til kontrollutvalget*, veileder fra Forum for kontroll og tilsyn, 2022

Godkjenning av dagens møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

10.12.2024

Saknr

104/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/611 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 10.12.2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Møteprotokollen går gjennom i møtet slik at protokollen er i samsvar med kontrollutvalgets oppfatning.

Utvalget oppfordres deretter til å godkjenne møteprotokolle